

Modtaget i Udenrigsministeriet/EU-koordinationskontoret
Den 15. august 2007

JUSTITSMINISTERIET
Lovafdelingen

Dato: 9. august 2007
Kontor: EU-kontoret
Sagsnr.: 2006-611-0039
Dok.: AMC40138

Orienteringsnotat om de større, væsentlige EU-sager på Justitsministeriets område, der må forventes at komme op under det portugisiske formandskab (2. halvår 2007)

Det portugisiske formandskab forventes at videreføre arbejdet med gennemførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i overensstemmelse med de konklusioner og arbejdsprogrammer, der er vedtaget af henholdsvis Det Europæiske Råd og Rådet (retlige og indre anliggender).

I lighed med de tidligere formandskaber forventes det, at der vil blive lagt stor vægt på den fortsatte udmøntning af Haag-programmet (som fastlægger de overordnede målsætninger for samarbejdet om retlige og indre anliggender) samt den handlingsplan til opfølgning herpå, som blev vedtaget af Rådet (retlige og indre anliggender) i juni 2005.

Der er udarbejdet et samlet 18-måneders program, som dækker det tidligere tyske formandskab, det portugisiske formandskab og det kommende slovenske formandskab inden for alle EU's politikområder, herunder det politimæssige og strafferetlige samarbejde.

Der afholdes formelle rådsmøder den 17.-18. september 2007, den 8.-9. november 2007 samt den 6.-7. december 2007. Alle rådsmøderne holdes i Bruxelles.

Herudover afholdes der uformelt justits- og indenrigsministermøde i Lisbon den 1.-2. oktober 2007.

Politimæssigt og strafferetligt samarbejde

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Blandt hovedprioriteterne for det portugisiske formandskab hører udvidelsen af Schengen-området. Som initiativtager til det såkaldte SISone4all-projekt vil Portugal have fokus på at få truffet en positiv beslutning om ophævelse af de indre grænser i november måned med effekt for land- og søgrænser allerede ved udgangen af året og luftgrænser i marts 2008.

Herudover forventes Portugal inden for politi- og strafferetsområdet konkret at prioritere videreførelsen af arbejdet med at inkorporere den såkaldte Prüm-traktat i EU-acquiset (udviklingen af det såkaldte tilgængelighedsprincip), en styrkelse af Europol og Eurojust, rammeafgårelsen om databeskyttelse, rammeafgårelsen om betingede domme og prøveløsladelser mv., ændring af våbendirektivet, direktivet om strafferetlig beskyttelse af miljøet samt bekæmpelse af cyberkriminalitet og anden organiseret kriminalitet.

Desuden vil Portugal fortsat have stor fokus på EU's indsats mod terrorisme, herunder særligt i relation til anvendelse af sprængstoffer og styrkelse af beredskabsområdet samt bekæmpelse af radikaliserings og rekruttering. Portugal forventes i den forbindelse at lægge op til udnævnelse af en ny anti-terrorkoordinatør efter Gijs De Vries, der stoppede på posten i foråret 2007.

Kommissionen forventes kun i mindre omfang at fremsætte forslag i anden halvdel af 2007. Det skal dog nævnes, at EU's kommissær for retlige og indre anliggender, Franco Frattini, har bebudet, at Kommissionen i løbet af efteråret vil fremsætte forslag til en større terrorpakke bestående af fire centrale elementer: Forslag til udvidelse af rammeafgårelsen om terrorisme, den anden rapport om medlemsstaternes gennemførelse af den nugældende rammeafgårelse om terrorisme, forslag til et europæisk PNR-system og endelig forslag til en europæisk handlingsplan inden for sprængstofområdet.

1. Politisamarbejde

Det portugisiske formandskab vil give høj prioritet til sager om sprængstof (se nærmere nedenfor under "Terrorisme").

Det portugisiske formandskab agter at forsøge at styrke informationsudvekslingen med Interpol. Kommissionen forventes i den forbindelse at udsende en rapport om medlemsstaternes gennemførelse af den fælles holdning af 24. januar 2005 om udveksling af visse pas-oplysninger med Interpol.

Endvidere forventes formandskabet at genoptage drøftelserne af etablering af en retlig ramme for samarbejde mellem særlige indsatsstyrker (ATLAS).

Det portugisiske formandskab vil i øvrigt i lighed med de forudgående formandskaber skulle fortsætte bestræbelserne på at styrke det operative samarbejde (COSPOL) inden for rammerne af Task Forcen af Europæiske Politichefer, ligesom man også fortsat vil forsøge at styrke selve Task Forcens rolle som strategisk rådgiver for Rådet.

Det portugisiske formandskab har iværksat en undersøgelse af forbindelserne mellem såkaldt "volume crime" og organiseret kriminalitet med henblik på at identificere metoder til forbedring af effektiv lovgivning, strukturer og procedurer for forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet, der geografisk, institutionelt eller konceptuelt er grænseoverskridende.

1.1. Terrorisme

EU's indsats mod terrorisme vil fortsat være præget af gennemførelsen af Det Europæiske Råds handlingsplan for EU's indsats mod terrorisme, Haag-programmet samt særligt EU's strategi og handlingsplan til bekæmpelse af radikaliserings og rekruttering. Der vil på ny skulle rapporteres til Det Europæiske Råd i december måned 2007 om gennemførelsen af den overordnede handlingsplan, ligesom overvågning af implementeringen af relevante retsakter vil fortsætte. Endvidere forventes såvel den generelle handlingsplan om bekæmpelse af terrorisme som den specifikke handlingsplan til bekæmpelse af radikaliserings og rekruttering opdateret under portugisisk formandskab.

Det portugisiske formandskab vil ligesom tidligere formandskaber tillige skulle foretage de sædvanlige opdateringer af trusselsvurderingerne og håndbogen om terrororganisationer.

Desuden vil arbejdet med den anden peer-evalueringsrunde fortsætte. Evalueringen vil fokusere på medlemsstaternes ”parathed og konsekvensstyring” i forbindelse med terrorangreb.

Det portugisiske formandskab forventes – ligesom de seneste par formandskaber – at prioritere emnerne bekæmpelse af radikaliserings og rekruttering, anvendelsen af Internettet samt beskyttelse af kritisk infrastruktur. Herudover vil det portugisiske formandskab som nævnt lægge særlig stor vægt på at øge indsatsen på sprængstofområdet.

Kommissionen forventes i efteråret 2007 at fremkomme med en meddelelse indeholdende en EU-handlingsplan for øget sikkerhed omkring sprængstoffer og våben. Meddelelsen vil have til formål at skabe debat og dialog med alle parter, der er involveret i sikkerhed om sprængstoffer, herunder specialister fra Europol og SitCen, nationale eksperter fra medlemsstaterne, Kommissionen og Rådets terrorismearbejdsgruppe, og på grundlag heraf fastsætte en EU-handlingsplan for øget sikkerhed omkring sprængstoffer og våben. Handlingsplanen forventes forelagt for Rådet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. november 2007 med henblik på vedtagelse.

Det må i øvrigt forventes, at indsatsen mod finansiering af terrorisme vil blive videreført, herunder ikke mindst som led i udmøntningen af EU's strategi på området.

1.2. Europol

Det portugisiske formandskab vil prioritere arbejdet med at styrke Europol.

I forlængelse af de omfattende drøftelser af Europols fremtidige rolle, der blev gennemført under østrigsk, finsk og tysk formandskab, vil det portugisiske formandskab særligt søge at fremme forhandlingerne i Europol-arbejdsgruppen om Kommissionens forslag til rådsafgørelse om oprettelse af en europæisk politienhed (Europol), hvorved retsgrundlaget for Europol overføres fra den nuværende konvention. Rådsafgørelsen om Europol forventes forelagt for Rådet (retlige og indre anliggender) både den 17.-18. september og den 8.-9. november 2007 med henblik på drøftelse af udvalgte spørgsmål. Endvidere vil den samlede rådsafgørelse om muligt blive forelagt for Rådet (retlige og indre anliggender) den 6.-7. de-

cember 2007 med henblik på politisk enighed, idet det dog bemærkes, at måldatoen for en færdigforhandlet rådsafgørelse er den 30. juni 2008.

Som tidligere formandskaber vil også Portugal prioritere Europols relationer til tredjelande. I den forbindelse forventes Portugal særligt at forsøge at afslutte forhandlingerne om en samarbejdsaftale med Ukraine.

Herudover vil Portugal formentlig som tidligere formandskaber forsøge at styrke samarbejdet mellem Europol og Eurojust.

2. Samarbejde i straffesager og gensidig anerkendelse

Gensidig anerkendelse inden for det strafferetlige samarbejde vil som hidtil blive prioriteret, og det portugisiske formandskab vil i den forbindelse forsøge at afslutte forhandlingerne om det tysk/franske initiativ til rammeafgørelse om anerkendelse af og tilsyn med betingede straffe, betingede domme og alternative sanktioner. Formandskabet stiler mod at forelægge sagen for Rådet (retlige og indre anliggender) den 6.-7. december 2007 med henblik på politisk enighed.

På baggrund af Kommissionens grønbog om alternativer til varetægtsfængsling og foreløbige ekspertdrøftelser fremsatte Kommissionen under det tidligere finske formandskab et forslag til rammeafgørelse om gensidig anerkendelse af ikke-frihedsberøvende kontrolforanstaltninger forud for domsafsigelse (alternativer til varetægtsfængsling/kontrolordren). Sagen forventes at blive prioriteret under det portugisiske formandskab.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. juni 2007 blev der opnået politisk enighed om Kommissionens forslag fra december 2005 til rammeafgørelse om organisering og indhold af udveksling af oplysninger fra strafferegistre.

I fortsættelse heraf forventes Kommissionen i løbet af næste år at fremsætte forslag til en opfølgingsrammeafgørelse samt et forslag til retsakt om teknisk udvikling af strafferegistre. Forslagene vil dels være baseret på et tysk/fransk pilotprojekt vedrørende strafferegistre, som en række andre medlemslande har besluttet at deltage i, samt Kommissionens eget arbejde med udviklingen af et fælles teknisk format for strafferegistre.

Kommissionen overvejer endvidere i løbet af 2008 at fremsætte et forslag til retsakt vedrørende udveksling mv. af strafferegisteroplysninger om tredjelandstatsborgere.

Kommissionen har tidligere haft til hensigt at fremlægge en grøn bog om indsamling og håndtering af beviser i løbet af 2007. En sådan grøn bog vil ifølge det oplyste imidlertid ikke blive fremlagt under portugisisk formandskab.

Kommissionen forventes heller ikke (som ellers planlagt) at fremsætte et forslag til rammeafgørelse eller rådsafgørelse om beskyttelse af vidner, der samarbejder med domstolene.

Herudover fortsætter evalueringen af medlemslandenes gennemførelse af forskellige EU-instrumenter, herunder rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

Der vil under portugisisk formandskab på sædvanlig vis blive afholdt møde i Det Europæiske Retlige Netværk med henblik på at styrke samarbejdet mellem anklagemyndighederne i medlemslandene.

2.1. Eurojust

Det portugisiske formandskab vil fortsætte drøftelserne om en styrkelse af Eurojust.

Kommissionen forventes i oktober 2007 at fremlægge en meddelelse om Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk (EJN) og forholdet mellem disse samt ikke mindst spørgsmålet om en styrkelse af de nationale Eurojust-medlemmers beføjelser og muligheden for at give kollegiet som sådan beføjelser i visse sager. Meddelelsen forventes – sammen med et spørgeskema udsendt til medlemsstaterne – at danne baggrund for en nærmere drøftelse af Eurojusts fremtid på et seminar, der afholdes i samarbejde mellem Eurojust og det portugisiske formandskab i Lissabon den 29.-30. oktober 2007. I fortsættelse af seminaret forventes formandskabet at lægge op til vedtagelse af rådskonklusioner om Eurojust på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6.-7. december 2007.

Herudover forventes Portugal at forsøge at afslutte forhandlingerne af samarbejdsaftaler mellem Eurojust og henholdsvis Rusland og Schweiz.

Endelig vil man om muligt fortsat forsøge at styrke samarbejdet mellem Eurojust og Europol.

3. Materiel strafferet

Arbejdet med videreudviklingen af den materielle strafferet er fortsat præget af den usikkerhed, der hersker efter EF-domstolens afgørelse i sagen om miljørammeafgørelsen (C-176/03). Der er på flere afgørende punkter uenighed mellem medlemslandene (Rådet) og Kommissionen om fortolkningen af dommen, hvilket har medvirket til at gøre det vanskeligt for de sidste par års skiftende formandskaber at opnå egentlige resultater på området. Også det portugisiske formandskab må forventes at få vanskeligt ved endeligt at afslutte forhandlinger af sager, hvor grænse- dragningen mellem første og tredje søjle spiller en rolle navnlig henset til, at sagen om bekæmpelse af skibsforurening (C-440/05) fortsat verserer ved EF-domstolen.

Som følge af miljødommen trak Kommissionen i foråret 2006 sine forslag til henholdsvis direktiv om strafferetlige foranstaltninger til beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og rammeafgørelse om bekæmpelse af forfalskninger tilbage og fremsatte i stedet et samlet forslag til direktiv. Forhandlingerne om det samlede direktivforslag blev indledt på arbejdsgruppeniveau under det tidligere østrigske formandskab, hvor drøftelserne dog i særdeleshed koncentreredes om en række overordnede spørgsmål, herunder i relation til grænse- dragningen mellem første og tredje søjle. Efterfølgende har der under finsk og tysk formandskab været en vis substansmæssig drøftelse af sagen, og det er i lyset heraf besluttet, at Kommissionen skal udarbejde et spørgeskema til medlemsstaterne med henblik på at skabe et overblik over den nationale lovgivning på området. Når svarene på spørgeskemaet foreligger, vil det portugisiske formandskab tage stilling til den videre behandling af sagen. Nogen afslutning af sagen vil der dog næppe blive tale om, før der afsiges dom i sagen om bekæmpelse af skibsforurening, hvilket først forventes at ske ved udgangen af året.

Ligeledes som en konsekvens af miljødommen og i forlængelse af Kommissionens meddelelse om denne (KOM(2005) 583) fremsatte Kommissionen i februar måned i år et nyt forslag til direktiv om strafferetlig beskyttelse af miljøet til erstatning for den annullerede rammeafgørelse. Forhandlingerne om forslaget er igangsat under det tidligere tyske formandskab, og det forventes, at forhandlingerne vil blive fortsat under

portugisisk formandskab. Sagen forventes forelagt for Rådet (retlige og indre anliggender) med henblik på overordnet drøftelse såvel den 8.-9. november som den 6.-7. december 2007.

I fortsættelse af direktivforslaget om strafferetlig beskyttelse af miljøet har Kommissionen tidligere bebudet også at ville fremsætte forslag til direktiver til erstatning af rammeafgørelserne om henholdsvis eurofalsk (2000/383/RIA og 2001/888/RIA) og non-cash (2001/413/RIA). Sådanne forslag forventes imidlertid ikke at blive fremsat under portugisisk formandskab, men derimod først efter dommen i sagen om skibsforurening.

Sagen om et forslag til rammeafgørelse om visse proceduremæssige rettigheder i straffesager i EU forventes ikke at blive behandlet under portugisisk formandskab.

Kommissionen fremlagde den 23. december 2005 en grøn bog om strafferetlig jurisdiktionskompetence samt forbuddet mod dobbelt strafforfølgning ("ne bis in idem"-princippet). Kommissionen forventes ikke at fremlægge forslag til en rammeafgørelse under portugisisk formandskab.

Derimod forventes Kommissionen som tidligere nævnt at fremsætte et revideret forslag til terrorisme-rammeafgørelsen. Et sådant forslag forventes navnlig at tage sigte på at ramme terrorpropaganda samt anvendelse af Internettet på en måde, der kan lede til terrorisme, f.eks. i form af vejledning i anvendelse af sprængstoffer/bombefremstillinger og lignende.

Kommissionen udsendte den 26. april 2006 en grøn bog om uskyldsformodning og har ligeledes haft til hensigt at udsende en grøn bog om afgørelser truffet in absentia. Sidstnævnte var tidligere planlagt til årsskiftet 2006/2007, men ifølge de seneste oplysninger udsendes grønbogen ikke i år og formentlig heller ikke i 2008. Hvorvidt der vil blive udarbejdet et forslag til rammeafgørelse på baggrund af grønbogen om uskyldsformodning er endnu ikke afgjort.

Herudover forventes det, at evalueringen af medlemslandenes gennemførelse af forskellige EU-instrumenter vil fortsætte.

4. Forebyggelse og bekæmpelse af grænseoverskridende, herunder organiseret kriminalitet, og sager af horisontal karakter i øvrigt

Det portugisiske formandskab vil ligesom tidligere formandskaber prioritere styrkelsen af det operationelle samarbejde mellem medlemslandenes retshåndhævende myndigheder og i den forbindelse udvekslingen af oplysninger.

Hovedprioriteten for det portugisiske formandskab vil være at få afsluttet forhandlingerne om forslaget til rammeafgørelse om databeskyttelse inden for det politimæssige og strafferetlige samarbejde. Det portugisiske formandskab stiler mod samlet politisk enighed i sagen på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6.-7. december 2007.

Formandskabet vil endvidere prioritere en fortsættelse af arbejdet med omdannelse af Prüm-traktaten til EU-lovgivning. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. juni 2007 blev der opnået politisk enighed om forslaget til rådsafgørelse om styrkelse af grænseoverskridende samarbejde, særligt i relation til bekæmpelse af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet.

Det tidligere tyske formandskab har den 25. juni 2007 fremlagt et udkast til rådsafgørelse om gennemførelse af (hoved)rådsafgørelsen. Det portugisiske formandskab stiler mod at afslutte sagen senest på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6.-7. december 2007.

Desuden agter formandskabet at forsøge at afslutte forhandlingerne om Kommissionens forslag til ændring af direktiv 91/477/EF om erhvervelse og besiddelse af våben.

Herudover agter formandskabet at iværksætte fælles EU-koordination i relation til FN's konvention mod korruption, ligesom man ønsker at styrke samarbejdet i relation til korruptionskontrol, herunder ved at forsøge at afslutte sagen om oprettelse af et europæisk antikorrupsionsnetværk.

Endvidere vil der fortsat blive lagt vægt på bekæmpelse af menneskehandel, herunder i form af støtte til ofre.

Desuden forventes arbejdet med forenklet grænseoverskridende anvendelse af undercover-agenter i forbindelse med bekæmpelse af alvorlig grænseoverskridende kriminalitet at fortsætte under portugisisk formandskab.

Portugal vil også fortsætte evalueringen af medlemslandenes udveksling

af oplysninger med Europol.

Kommissionen forventes at fremsætte et forslag til et instrument om udveksling af passageroplysninger mellem medlemslandenes retshåndhævende myndigheder (PNR-oplysninger). Forslaget vil være et af de centrale elementer i den ”terrorpakke”, som Kommissionen har bebudet fremsat i efteråret. Hvad forslaget vil indeholde ligger endnu ikke fast, idet flere modeller er i spil.

Kommissionen har udsendt en meddelelse om cyberkriminalitet. Det portugisiske formandskab overvejer at sætte meddelelsen på dagsordenen for et af rådsmøderne med henblik på en generel drøftelse samt eventuel vedtagelse af rådskonklusioner.

I øvrigt forventes arbejdet med at udvikle de offentlige/private partnerskaber med henblik på forbedret forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet og terrorisme at fortsætte.

4.1. Narkotikakriminalitet

Det portugisiske formandskab vil fortsætte gennemførelsen af den første handlingsplan (2005-2008) for gennemførelse af EU's narkostrategi for 2005-2012.

Som led i gennemførelsen af narkotikahandlingsplanen og i overensstemmelse med formandskabets generelle eksterne prioriteter vil formandskabet iværksætte en tematisk debat om Vestafrika som transitsted for kokainsmugling til Europa med henblik på generelt at styrke samarbejdet med Vestafrika.

Endvidere agter formandskabet ligeledes i overensstemmelse med handlingsplanen at gennemføre tematiske debatter i HDG om henholdsvis udveksling af efterretningsoplysninger, skadesreducering i fængsler og forhindring af spredning af narkotika på gadeniveau.

Herudover vil det portugisiske formandskab fortsat prioritere bekæmpelse af narkotikaproduktion i og smugling fra Afghanistan på baggrund af rådskonklusionerne om forstærket EU-assistance af 1.-2. december 2005.

5. Schengen-samarbejdet

En af det portugisiske formandskabs absolutte hovedprioriteter er udvidelse af Schengen-området med de medlemsstater, der indtrådte i Unionen den 1. maj 2004. Ophævelse af de indre grænser forudsætter opkobling af de nye medlemsstater på Schengen-informationssystemet (SIS). Med henblik herpå har man i flere år arbejdet på at udvikle det såkaldte SIS II. De grundlæggende retsakter er nu alle vedtaget, men efter at det imidlertid stod klart i sommeren 2006, at den tekniske udvikling af SIS II ville blive forsinket, foreslog Portugal i efteråret 2006 det såkaldte SISone4all-projekt, der vil gøre det muligt at opkoble 9 af de 10 medlemslande (Cypern har valgt at vente til SIS II bliver klar) på det eksisterende Schengen-informationssystem.

Som initiativtager til det såkaldte SISone4all-projekt vil Portugal have fokus på at få truffet en positiv beslutning om ophævelse af de indre grænser i november måned med effekt for land- og søgrænser allerede ved udgangen af året og luftgrænser i marts 2008.

Ophævelse af grænserne forudsætter en tilfredsstillende Schengen-evaluering af de pågældende medlemsstater, og der vil således blive lagt stor vægt på en fortsættelse af evaluerings-processen med henblik på, at de nødvendige beslutninger om grænseophævelse som forudsat kan blive truffet ved udgangen af 2007.

Endvidere vil det portugisiske formandskab arbejde videre med spørgsmålet om, hvilket netværk der vil skulle anvendes, når den nuværende kontrakt automatisk udløber i november 2008 (det eksisterende SIS-NET eller S-Testa, der er udviklet til brug for SIS II).

Udover udviklingen af SIS II, SISone4all og evalueringen af de 10 medlemsstater vil arbejdet med at følge op på de løbende evalueringer af de nuværende Schengen-lande også fortsætte. Rådet forventes at skulle vedtage rådskonklusioner om opfølgningen i forhold til de nordiske lande, herunder Danmark.

Herudover vil arbejdet med Schengen-aftalerne med henholdsvis Schweiz og Liechtenstein fortsætte.

I overensstemmelse med Haag-programmet forventes Kommissionen i øvrigt at fremsætte forslag til en ny evalueringsmekanisme inden for Schengen-området. Det er dog usikkert om forslaget vil blive fremsat under portugisisk formandskab.

6. Eksterne relationer

Det portugisiske formandskab må generelt forventes at prioritere naboskabspolitikken, særligt i relation til Afrika (Vestafrika) og Brasilien.

Der forventes ikke nye større tiltag inden for de eksterne relationer på det politi- og strafferetlige område, idet det portugisiske formandskab snarere forventes at fortsætte arbejdet inden for rammerne af strategien for de eksterne relationer på området for retlige og indre anliggender, der blev godkendt af Rådet (retlige og indre anliggender) den 1.-2. december 2005 og vedtaget af Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 12. december 2005.

For så vidt angår indgåelse af PNR-aftaler med andre lande er det muligt, at Kommission – efter at den nye aftale med USA er på plads – vil fremsætte forslag til forhandlingsmandat vedrørende en PNR-aftale med Australien.

Derimod forventes Kommissionen umiddelbart ikke at fremsætte forslag om ophævelse af PNR-aftalen med Canada.

Formueret

Forbrugercredit – ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkreditaftaler og ændring af Rådets direktiv 93/13/EF

Kommissionen fremsatte den 11. september 2002 et forslag til direktiv om harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugercredit (KOM(2002) 443 endelig). Ved udtalelse af 23. september 2003 forkastede Europa-Parlamentet Kommissionens forslag og opfordrede Kommissionen til at stille et nyt forslag. Den 2. april 2004 afgav Europa-Parlamentet endnu en udtalelse

om forslaget og stillede i den forbindelse 152 ændringsforslag til direktivforslaget.

På den baggrund fremsatte Kommissionen den 28. oktober 2004 et ændret direktivforslag, som imidlertid blev trukket tilbage på Kommissionens eget initiativ i december 2004. Den 7. oktober 2005 har Kommissionen fremsat et nyt ændret direktivforslag (KOM(2005) 483 endelig).

Direktivforslaget skal afløse og samtidig modernisere det gældende forbrugerkreditdirektiv (direktiv 87/102/EØF, som ændret ved direktiverne 90/88/EØF og 98/7/EF).

Direktivforslagets anvendelsesområde er foreslået reduceret. Blandt andet omfatter det ændrede direktivforslag – i modsætning til forslaget af 11. september 2002 – ikke kreditaftaler sikret ved pant i fast ejendom. Endvidere er en række bestemmelser og forpligtelser for medlemsstaterne taget ud af direktivforslaget. Blandt andet er der ikke længere krav om registrering af kreditgivere og kreditformidlere, og det kræves ikke længere, at der oprettes en central database over skyldnere, der har gjort sig skyldig i betalingsforsømmelse.

Direktivforslaget indeholder dog fortsat forslag til en række væsentlige nye regler, som – i forhold til det gældende forbrugerkreditdirektiv – vil indebære en udvidet fællesskabsretlig regulering af området for forbrugerkredit. Det drejer sig navnlig om følgende forslag: Krav om, at reklamer for kreditaftaler ledsages af nærmere angivet information om årlige omkostninger i procent mv., krav om kreditgiver og kreditformidlers forudgående orientering og rådgivning af forbrugeren om årlige omkostninger i procent mv. og indførelse af en generel 14 dages fortrydelsesret ved indgåelse af kreditaftaler.

Grundnotat er sendt til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg den 1. november 2002. Justitsministeriet har i november 2005 iværksat en fornyet høring af direktivet i lyset af det ændrede direktivforslag af 7. oktober 2005. Høringssvarenes hovedindhold er gengivet i et aktuelt notat, der blev sendt til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg den 17. maj 2006.

På rådsmødet (konkurrenceevne) den 21. maj 2007 blev der opnået politisk enighed om selve direktivteksten. Forhandlingerne i Rådet om formuleringen af direktivets bilag er endnu ikke afsluttet.

Det portugisiske formandskab har oplyst, at forslaget forventes behandlet på rådsmødet (konkurrenceevne) den 27.-28. september 2007.

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser (Rom I)*

Kommissionen har den 15. december 2005 vedtaget et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser ("Rom I") (KOM (2005) 650 endelig). Forslaget tilsigter at erstatte Romkonventionen af 1980 om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser.

Forslaget har til formål at harmonisere medlemsstaternes lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser.

Forslaget indeholder bl.a. generelle regler om aftaler om lovvalg i kontraktforhold og udfyldende regler i tilfælde af manglende aftale. Derudover indeholder forslaget særlige regler for bl.a. aftaler om lovvalget i forbrugerftaler og individuelle arbejdsaftaler.

Grundnotat er sendt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg den 16. juni 2006.

Forslaget er senest forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19.-20. april 2007.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19.-20. april 2007 blev der opnået politisk enighed om dele af forslaget.

Det portugisiske formandskab har sat forslaget på den foreløbige dagorden for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6.-7. december 2007 med henblik på at opnå politisk enighed.

* Forslaget er fremsat med hjemmel i EF-traktatens afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse. Foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, vil ikke være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Timeshare - Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse aspekter ved timeshare, varige ferieprodukter, videresalg og bytte.

Kommissionen fremsatte den 7. juni 2007 et forslag til direktiv om visse aspekter ved timeshare, varige ferieprodukter, videresalg og bytte. Den danske sprogversion af forslaget forelå den 20. juni 2007.

Forslaget, der indfører totalharmonisering på området, indebærer en væsentlig udvidelse af anvendelsesområdet i forhold til det gældende timesharedirektiv (direktiv 94/47/EF om beskyttelse af køber i forbindelse med visse aspekter ved kontrakter om brugsret til fast ejendom på timesharebasis).

Forslaget indeholder endvidere en række mindre ændringer og præciseringer i forhold til det gældende direktiv, herunder en forlængelse af fristen for at træde tilbage fra en aftale omfattet af direktivet. Forslaget vurderes at have en række lovgivningsmæssige konsekvenser.

Et grundnotat vil senere blive sendt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg.

Forslaget er sat på den foreløbige dagsorden for rådsmødet (konkurrenceevne) den 27.-28. september 2007 med henblik på politisk drøftelse. Derudover er forslaget sat på den foreløbige dagsorden som et muligt punkt for rådsmødet (konkurrenceevne) den 22.-23. november 2007 med henblik på en fremskridtsrapport.

Civilretligt samarbejde

Direktiv om alternativ konfliktløsning (mægling)*

Kommissionen fremsatte den 22. oktober 2004 et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse aspekter af mægling på det civil- og handelsretlige område (KOM(2004) 718 endelig).

* Forslaget er fremsat med hjemmel i EF-traktatens afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse. Foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, vil ikke være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Forslaget sigter mod at lette adgangen til konfliktløsning ved at fremme anvendelsen af mægling og sikre et hensigtsmæssigt forhold mellem mægling og retssager. Forslaget omfatter enhver proces, hvor to eller flere parter i en tvist bistås af en tredjepart med henblik på at indgå en aftale om bilæggelse af tvisten, med undtagelse af en dommers forsøg på at bilægge en tvist under en retssag. Forslaget indeholder visse minimumsstandarder for de enkelte medlemslandes regulering af mægling, herunder f.eks. regler om de muligheder en ret skal have for at kunne henvise parterne i en retssag til mægling, om fortrolighed af indholdet af mæglingsforhandlinger og om tvangsfuldbyrdelse af forlig, der er resultatet af mægling.

Grundnotat er sendt til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg den 23. februar 2005.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 1.-2. december 2005 blev der opnået overordnet enighed om de generelle linjer i forslaget med undtagelse af spørgsmålet om anvendelsesområdet og spørgsmålet om nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentet har den 29. marts 2007 afgivet udtalelse om forslaget.

Det forventes, at forslaget vil blive sat på dagsordenen for et eller flere rådsmøder under det portugisiske formandskab (2. halvår 2007).

E-justice

På grundlag af et mandat fra Coreper blev der under det tyske formandskab (1. halvår 2007) indledt drøftelser om "e-justice" (dvs. benyttelse af informations- og kommunikationsteknologi inden for det retlige område, f.eks. e-mail, videoafhøring, elektroniske lovdatabaser mv.). På baggrund heraf har Rådets arbejdsgruppe vedrørende juridisk databehandling udarbejdet en statusrapport om det foreløbige arbejde.

Sagen blev behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. juni 2007, hvor Rådet vedtog en række rådskonklusioner, som skal udgøre rammerne for det fremtidige arbejde med e-justice. Det fremgår af rådskonklusionerne, at Fællesskabets arbejde med e-justice bør være begrænset til grænseoverskridende spørgsmål på det civil- og handelsretlige område og i kriminalsager og navnlig bør omfatte oprettel-

se af en europæisk grænseflade (e-justice-portal), brug af IT ved kommunikation mellem domstole og interesserede parter samt adgang til elektroniske registre.

Det fremgår af rådskonklusionerne, at der skal nedsættes en permanent arbejdsgruppe i rådsregi, som skal fortsætte arbejdet med e-justice og yde teknisk bistand til Rådets øvrige arbejdsgrupper, hvor dette er relevant for at sikre en konsekvent anvendelse af IT-teknologi på retsområdet. Arbejdsgruppens arbejde vil være af ikke-lovgivningsmæssig karakter. Arbejdsgruppen skal udarbejde en rapport om arbejdet med e-justice, som skal forelægges for Rådet i december 2007.

Sagen er forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. juni 2007.

Det forventes, at arbejdet med e-justice vil blive sat på dagsordenen for et eller flere rådsmøder under det portugisiske formandskab (2. halvår 2007).

Indgåelse af aftale mellem EU og Lugano-staterne om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område*

Den såkaldte Lugano-konvention blev indgået i 1988 mellem de daværende 12 EU-stater og 6 EFTA-stater. Lugano-konventionen vedrører jurisdiktionskompetence samt anerkendelse og fuldbyrdelse i EU af domme mv. afsagt i en EFTA-stat og omvendt. Lugano-konventionen svarer i det væsentlige til EF-domskonventionen, der, indtil Bruxelles I-forordningen trådte i kraft, regulerede de samme forhold mellem EU-medlemslandene. Lugano-konventionen gælder for de hidtidige 15 EU-lande samt Polen (men ikke de øvrige 9 nye medlemslande), Norge, Island og Schweiz.

Med henblik på at opnå parallelitet mellem Lugano-konventionen og Bruxelles I-forordningen, som med virkning fra den 1. marts 2002 erstattede EF-domskonventionen for 14 EU-landes vedkommende (dvs. eksklusiv Danmark), og som siden den 1. maj 2004 også gælder for de 10

* Forslaget er fremsat med hjemmel i EF-traktatens afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse. Foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, vil ikke være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

nye medlemslande, traf Rådet den 14. oktober 2002 afgørelse om at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger om en ny Lugano-konvention. Rådet besluttede samtidig at anmode EF-Domstolen om en udtalelse om, hvorvidt EU som sådan eller både EU og medlemsstaterne har kompetence til at indgå den nye Lugano-konvention.

Sagen er forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 14.-15. oktober 2002.

I en udtalelse af 7. februar 2006 fastslog EF-Domstolen, at indgåelse af den nye Lugano-konvention fuldt og helt henhører under EU's kompetence. Danmark forhandler dog fortsat på egne vegne, jf. forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender.

Forhandlingerne om en ny Lugano-konvention blev afsluttet på embedsmandsniveau den 28. marts 2007.

Danmarks tiltrædelse og gennemførelse af en ny Lugano-konvention vil kunne ske administrativt, idet der i lov nr. 1563 af 20. december 2006 om Bruxelles I-forordningen m.v. er en bemyndigelse til, at justitsministeren kan fastsætte, at lovens regler også skal finde anvendelse på konventioner, som i det væsentlige svarer til Bruxelles I-forordningen. Spørgsmålet om gennemførelse af en ny Lugano-konvention i dansk ret er nærmere omtalt i lovforslagets bemærkninger (L 46 (2006-07), pkt. 5.6 og bemærkningerne til § 9).

Et forslag om Fællesskabets undertegnelse og ratifikation af den nye Lugano-konvention forventes at blive forelagt for Rådet med henblik på vedtagelse under det portugisiske formandskab (2. halvår 2007).

Vejtransport

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om indlands-transport af farligt gods

Kommissionen har den 22. december 2006 fremsat forslag til nyt direktiv om indlandstransport af farligt gods.

International transport af farligt gods ad henholdsvis vej, jernbane og indre vandveje er reguleret i internationale konventioner. Transport af farligt gods ad vej er reguleret i ADR-konventionen, mens transport ad

jernbane er reguleret i RID-konventionen. En konvention (ADN-konventionen) om transport af farligt gods ad indre vandveje ventes at træde i kraft inden for den nærmeste fremtid.

Endvidere gælder der inden for EU regler om indenlandsk transport af farligt gods og regler om transporter inden for det indre marked. Transport af farligt gods ad vej er bl.a. reguleret i direktiv 94/55/EF og transport ad jernbane er reguleret i direktiv 96/49/EF. Disse direktiver bestemmer, at ADR- og RID-konventionernes bestemmelser også skal finde anvendelse ved indenlandske transporter og transporter inden for det indre marked. Transport ad indre vandveje er p.t. ikke reguleret i EU-regi.

Formålet med Kommissionens forslag er at forenkle de eksisterende regler og indføre en fælles ordning for indlandstransport af farligt gods ad henholdsvis vej, jernbane og indre vandveje. Det er herved hensigten at skabe et samlet og mere overskueligt regelværk for alle indenlandske transporter af farligt gods og transporter inden for det indre marked samt at harmonisere disse regler med de tilsvarende regler for internationale transporter.

Det er endvidere intentionen med det nye direktiv at ajourføre de eksisterende regler i overensstemmelse med den løbende teknologiske udvikling på området, ligesom man fra Kommissionens side ønsker at forenkle proceduren for at foretage ændringer i de meget omfangsrige tekniske bilag til de eksisterende regler.

De eksisterende EU-regler vil blive ophævet i forbindelse med en eventuel vedtagelse af det nye direktiv.

Kommissionens forslag blev behandlet på rådsmøde (transport, telekommunikation og energi) den 6.-8. juni 2007, hvor der var tilslutning til forslaget til generel indstilling. Europa-Parlamentet forventes herefter at vedtage sin førstebehandlingsudtalelse i september 2007.

Våbenregulering

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben

Kommissionen fremsatte den 2. marts 2006 et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben.

Forslaget har til formål at gennemføre den del af FN's protokol om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil (FN's våbenprotokol), som henhører under EU's kompetence.

FN's våbenprotokol knytter sig til FN's konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet (også kaldet Palermo-konventionen) fra 2000 og har til formål at styrke det internationale samarbejde med henblik på at forebygge, bekæmpe og udrydde ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben samt dele, komponenter og ammunition hertil.

Forslaget indebærer en række stramninger af våbendirektivets regler om fremstilling, erhvervelse, salg, levering, transport og overførsel af skydevåben mv.

Grundnotat om direktivforslaget er den 3. juli 2006 sendt til Folketingets Europaudvalg og den 4. juli 2006 til Folketingets Retsudvalg.

Justitsministeriet har den 7. juli 2006 sendt direktivforslaget i høring. Høringsfristen udløb den 28. juli 2006.

Direktivforslaget er fortsat under behandling i Rådets arbejdsgrupper og blev senest drøftet ved møde i Den Tværfaglige Gruppe vedrørende Organiseret Kriminalitet (MDG) den 28. juni 2007.

Direktivforslaget er endvidere under behandling i Europa-Parlamentet, hvor der skal stemmes om vedtagelse af parlamentets ændringsforslag den 1. september 2007.

Endelig forventes direktivforslaget behandlet i Rådet for retlige og indre anliggender ved møder den 17.-18. september og den 6.-7. december 2007. Ved mødet den 17.-18. september skal Rådet tage stilling til Europa-Parlamentets ændringsforslag, og ved mødet den 6.-7. december forventes det, at der kan vedtages en fælles holdning.

